

Euroopa Liit
Euroopa Sotsiaalfond

Eesti
tuleviku heaks

„Kutsehariduse kvaliteedi hindamine ja kindlustamine”

Eesti Kõrg- ja Kutsehariduse Kvaliteediagentuuri kutsehariduse hindamisnõukogu otsus

ÕPPEKAVARÜHM KODUTEENINDUS RAKVERE AMETIKOOL

06.05.2021

Eesti Kõrg- ja Kutsehariduse Kvaliteediagentuuri kutsehariduse hindamisnõukogu otsustas:

1. Rakvere Ametikooli koduteeninduse õppekavarühmas läbiviidav õpe vastab osaliselt nõutavale tasemele;
2. kutsehariduse hindamisnõukogu teeb haridus- ja teadusministrile ettepaneku anda Rakvere Ametikoolile koduteeninduse õppekavarühmas õppe läbiviimise õigus (edaspidi õppeõigus) kolmeks (3) aastaks.

Lähtuvalt kutseõppeasutuse seaduse § 11; § 12 lõikele 1, § 14 lõigetele 5 ja 6 ning § 58 lõikele 7 ning dokumendi „Kutseõppe õppekavarühma esmahindamise ja kordushindamise juhend” punktist 51 sedastab Eesti Kõrg- ja Kutsehariduse Kvaliteediagentuuri (edaspidi EKKA) kutsehariduse hindamisnõukogu (edaspidi nõukogu) järgmist:

1. Rakvere Ametikool esitas EKKAle taotluse ja eneseanalüüsi aruande koduteeninduse ning hulgi- ja jaekaubanduse õppekavarühmades korduva ekspertiisi (edaspidi kordushindamine) läbimiseks 19.02.2021.
2. EKKA kooskõlastas Rakvere Ametikooliga, et koduteeninduse ning hulgi- ja jaekaubanduse õppekavarühmade kordushindamine toimub ajavahemikus 23.–26.03.2021.
3. EKKA kooskõlastas Rakvere Ametikooliga koduteeninduse ning hulgi- ja jaekaubanduse õppekavarühmade hindamiskomisjoni koosseisu 02.03.2021.
4. EKKA juhataja kinnitas 02.03.2021 korraldusega nr 1.1-10/21/23 Rakvere Ametikooli koduteeninduse ning hulgi- ja jaekaubanduse õppekavarühmade hindamiskomisjoni (edaspidi komisjon) koosseisus:

1. **Marika Merilai** – komisjoni esimees, tööandjate esindaja, Kutseksamikeskus MTÜ (kaubanduse valdkonna kutse- ja hindamisstandardite koostamine, kutse andja ülesannete täitmine, kutsekomisjoni töö juhtimine, kutseksamite korraldamine); 2000-2016 Eesti Kaupmeeste Liidu tegevdirektor; lektor Tallinna Tööstushariduskeskuses;
 2. **Sirje Rekkor** – komisjoni sekretär, kutseõppe ekspert, Tallinna Ülikooli kutsepedagoogika lektor; õppekavaarenduse ekspert, riiklike õppekavade töörühma juht ja liige;
 3. **Annela Tiitson** – komisjoni liige, tööandjate esindaja, Arkaadia Puhastuse OÜ juhatuse liige ja juhataja, puhastusvaldkonna koolitaja, kutsevõistluste kohtunik.
5. Komisjon viis läbi virtuaalsed hindamisvestlused 23.–24.03 ning 26.03.2021. Komisjon esitas esialgse hindamisaruande EKKAle 13.04.2021.
 6. EKKAl edastas esmase hindamisaruande koolile kommenteerimiseks 19.04.2021. Koolil teatas 21.04.2021, et neil ei ole täpsustusi esmasele hindamisaruandele.
 7. Komisjon esitas lõpliku hindamisaruande EKKAle 23.04.2021. Hindamisaruanne on otsuse lahutamatu osa. Aruanne on kättesaadav EKKAl koduleheküljel.
 8. Lõpliku hindamisaruande ja eneseanalüüsi aruande edastas nõukogu sekretär nõukogu liikmetele.
 9. Nõukogu arutas saadud dokumente 06.05.2021 istungil 10 liikme osalusel ning otsustas tuua hindamisaruandest välja järgmised **Rakvere Ametikooli koduteeninduse õppekavarühma** tugevused, parendusvaldkonnad ja soovitused ning arenguvõimalused¹:

Tugevused

- 1) Õppekavarühmal on tulemuslik koostöö ettevõtete, kohalike omavalitsustega ja avaliku sektori organisatsioonidega õppetöö kavandamisel ja rakendamisel, samuti õppegruppide moodustamisel arvestades piirkonna ettevõtete vajadusi erineva tasemega kvalifitseeritud töötajate järele. Koostöö tulemustega on rahul kõik osapooled.
- 2) Õppekavarühmas on kvalifitseeritud õpetajad, keda iseloomustab kõrgetasemeline kompetentsus täiskasvanud töötavate õppijate, samuti hariduslike erivajadustega õppijate individuaalsuse ja eripärade arvestamisel õppetöös, sh õppija eripära arvestavate õppemeetodite kasutamisel kui ka grupiprotsesside juhtimisel ning turvalise õpikeskkonna loomisel, millega on rahulolevad nii õppijad kui vilistlased. Õpetajad on motiveeritud, pühendunud ja nende professionaalne areng on toetatud.
- 3) Õppekavarühm on väga hästi varustatud tänapäevaste seadmete ja vahenditega õppekava õpiväljundite saavutamiseks.
- 4) Õppekavarühma õppijatele on loodud väga head õppetingimused, millega on rahulolevad nii õppijad kui vilistlased, samuti õpetajad ja tööandjad.
- 5) Koolis on loodud hästi kättesaadav ja õppijate, sh hariduslike erivajadustega õppijate vajadustest lähtuv toimiv tugisüsteem, millega on väga rahul nii õppijad kui vilistlased.

Parendusvaldkonnad ja soovitused

- 1) Õppekava „Puhastusteenindaja abiline, tase 2“ mõnede valikmoodulite õpiväljundid ei ole kutseharidusstandardiga vastavuses. Näiteks valikmooduli „Toitumine ja toitlustamine“ õpiväljundid: „Kavandab oma tööd ja eeltöötleb toidutoorme kasutades asjakohaseid tehnoloogilisi võtteid“; „Valmistab erinevast

¹ Hindamisaruandes välja toodud arenguvõimalused on komisjoni soovitused arendustegevusteks, mis ei sisalda viidet mittevastavusele nõuetega ning mille arvestamine või mittearvestamine on kooli otsustada. Soovitused arendusteks ei mõjuta nõukogu lõppotsuse kujunemist.

toormest kuumi ja külmi toite ja jooke"; „Katab laua ja serveerib toidu“ ei vasta kutseharidusstandardis sätestatud 2. taseme kutseõppe õpiväljunditele, mis määratlevad, et õppija suudab täita tööülesandeid juhendamisel. Valikmooduli „Arvutiõpetus“, maht 7 EKAP õpiväljundid ei vasta kutseharidusstandardis sätestatud 2. taseme kutseõppe õpiväljunditele ning on sihtrühma poolt raskesti saavutatavad. Samuti on mõned valikmooduli „Arvutiõpetus“ õpiväljundid sõnastatud liialt üldiselt ega ole seetõttu hinnatavad, näiteks õpiväljundid „Kasutab Internetti“; „Kasutab Microsoft Wordi programme“.

- 2) Õppekava „Puhastusteenindaja, tase 3“ (maht 60 EKAP) põhiõpingute õpiväljundid ja neist tulenevad moodulite õpiväljundid vastavad osaliselt kutseharidusstandardis toodud 3. taseme kutseõppe õpiväljunditele. Koolipõhises õppevormis on valikõpingute maht 7 EKAP (11,7% ÕK mahust), mis ei vasta kutseharidusstandardi nõuetele (nõutav on 15-30% õppekava mahust). Töökohapõhises õppes peab õppija valima 9 EKAP mahus valikmooduleid, kuid õppekavas on toodud 3 valikmoodulit, mille maht on kokku 10 EKAP. Õppija õpingute mahuks kujuneb sel juhul 61 EKAP, mis ületab õppekava mahu.
- 3) „Puhastusteenindaja abiline, tase 2“ õppekava mõnede moodulite õpiväljundid on osaliselt saavutatavad ületades samas kutsestandardis toodud kvalifikatsiooninõudeid. Komisjoni hinnangul on mõnede mooduli õpiväljundite saavutamine, hindamiskriteeriumite täitmine või õppeülesannete sooritamine õppekava sihtrühma silmas pidades küsitav. Näiteks on moodulis „Karjääriplaneerimine ja ettevõtluse alused“ (3 EKAP) hindamiskriteeriumite all välja toodud, et juhendamisel õppija „eristab bruto- ja netopalka“, praktilise tööna „kaardistab erinevused töölepingu, töövõtulepingu ja käsunduslepingu vahel“, samuti peab õppija hindamiskriteeriumitele vastamiseks koostama juhendamisel oma CV ja lühi- ning pikaajalise karjääriplaani ning oskama koostada ja vormistada elektroonset seletuskirja, kusjuures õppemeetodiks on peamiselt infootsing. Komisjoni arvates ei ole see erivajadustega õppijatele (kes vajavad tugiisiku abi) jõukohane, samuti ei vasta kutse kvalifikatsiooninõuetele.
- 4) Õppekava „Puhastusteenindaja, tase 3“ (nii töökohapõhine kui koolipõhine õppevorm) moodulite ja kutsestandardi kompetentside tegevusnäitajate vahel on võrdlusanalüüs toodud õppekava lisas 2. Analüüsi tulemusel selgus mõningaid mittevastavusi. Näiteks on lisas 2 märgitud, et moodulis „Sissejuhatus kutseõpingutesse“ (2 EKAP) hinnatakse kompetentse „Hoolduskoristuse tegemine“ ja „Suurpuhastuse tegemine“. Mooduli rakenduskavas vastavaid hindamiskriteeriumeid ei ole ning ei lävendi, mooduli kokkuvõtva hinde kujunemise ega mooduli hindamise juures pole midagi toodud nimetatud kompetentside omandatuse hindamise kohta. Samas ei hinnata moodulis „Eripuhastustööd“ (6 EKAP) ja „Karjääri planeerimine ja ettevõtluse alused“ (3 EKAP) ühtki kutsestandardis toodud kompetentsi.
- 5) Õppekava mõnede moodulite õpiväljundid on kõrgema tasemega kui kutsestandardi kvalifikatsiooninõuetes sätestatud. Näiteks on „Puhastusteenindaja, tase 3“ õppekavas töökohapõhise õppevormi moodulite rakenduskavas moodulis „Puhastamine ja koristamine sh praktika“ (maht 40 EKAP) õpiväljundina märgitud, et õppija „Määratleb objekti koristusvajaduse lähtudes mustuse liigist ja astmest ning koostab koristusplaani erineva otstarbega ruumidele“. Koristusplaani koostamine on Puhastusteenindaja juhendaja, tase 4 nõue. Samuti on mooduli „Eripuhastustööd“ õpiväljund „Juhendab teisi töötajaid“ kutsestandardist lähtuvalt pigem 4. taseme õpiväljund.
- 6) Õppekavade ja moodulite rakenduskavade ülevaatus ja uuendamine ei ole süsteemne ega regulaarne, õpetajate poolt tegelikult planeeritud õppe- ja hindamismeetodid ning hindamisülesanded ei kajastu rakenduskavades. Komisjon soovib süsteemselt arendada moodulite rakenduskavade selliselt, et rakenduskavas ja tegelikult läbiviidavas õppetöös ei tekiks erinevusi ning rakenduskavades oleks näiteks valik hindamisülesandeid, mis end praktikas õigustanud ja mille hulgast õpetaja saaks antud grupele sobivaima valida.

- 7) Praktikad arvestatakse töökohapõhises õppes valdavalt varasema töökogemuse alusel, praktika õpiväljundite saavutatust ei analüüsita ega kontrollita. Praktika tulemuslikkuse tõstmiseks soovitab komisjon kaaluda töökohapõhises õppevormis praktika vaid osalise tõendamise võimalust varasema töökogemuse abil.
- 8) Õppekavarühm ei ole rakendanud süsteemset praktikakohtade eelhindamist, et veenduda iga praktikakoha sobivuses kõikide õpiväljundite saavutamiseks. Praktika kvaliteedi tõstmiseks ja õppekavarühma õppijate praktika tulemuslikumaks läbiviimiseks soovitab komisjon kaaluda praktikakohtade eelhindamise rakendamist.
- 9) Õppekava järgi on õppijatel õigus valida rakenduskavas toodud valikmoodulite vahel ja valida valikmooduleid kooli teistest õppekavadest, kuid õppijate ja vilistlast kogemusel on valikmoodulid neile ette antud. Komisjon soovitab lisada õppekavasse rohkem valikmooduleid, mille vahel õppijatel oleks võimalus valida.
- 10) Õppekavarühma õppekavadel puuduvad sisulisi arendustegevusi eest vedavad erialaõpetajatest juhid, mistõttu soovitab komisjon kaaluda koduteeninduse õppekavarühma juhtõpetaja (osalise koormusega) ametikoha loomist.
- 11) Seni ei ole koduteeninduse õppekavarühmas korraldatud praktikajuhendajate koolitusi. Praktika tulemuslikuks toimimiseks ja õpiväljundite saavutamiseks soovitab komisjon arendada ettevõtete praktikajuhendajate kutsealaseid ja juhendamiskompetentse, sh ettevõttes kohapeal koolitamist.

Arenguvõimalused

- 1) Aruandeperioodil on õppekavarühmas pakutud tagasihoidlikus mahus täiendusõpet. Komisjon soovitab kaaluda aktiivsemat täiendkoolituse õppekavade pakkumist, samuti ümberõpet jm tööandjate vajadustele vastavate koolituste, sh nn õpiampsude pakkumist senisest suuremas mahus sh riikliku koolitustellimuse alusel. Näiteks võiks kaaluda õppekavade loomist koostöös ettevõtetega, Töötukassa Karjäärikeskusega, koolitajate kaasamist töömaailmast jne.
- 2) Vastuvõtu tulemuslikuks korraldamiseks ja õppijate arvu suurendamise eesmärgil soovitab komisjon kavandada ja ellu viia turundus/kommunikatsioonitegevusi õppimisvõimaluste tutvustamiseks ja eriala propageerimiseks erinevatele sihtgruppidele kasutades erinevaid kanaleid.

10. Hindamiskomisjoni osahinnangud standardite täitmisele **koduteeninduse õppekavarühmas** olid järgmised:

1. Lähtudes standardi "**Õppekavas sätestatud õpiväljundid on saavutatavad ja vastavad kutseharidusstandardi nõuetele**" täitmise analüüsist ning arvestades parendusvaldkondi, on komisjon seisukohal, et koduteeninduse õppekavarühmas vastab standardi nõuete täitmine **osaliselt nõutavale tasemele** järgmistel põhjustel:
 - 1.1 Õppekavade õppesisu ja -meetodid ning hindamiskriteeriumid ja -meetodid on sidusad ja toetavad õppijat õpiväljundite saavutamisel.
 - 1.2 Õppekavad on osaliselt kooskõlas kutseharidusstandardi vastavate tasemetega õpiväljunditega.
 - 1.3 Õppekavade õpiväljundid on osaliselt vastavuses nende aluseks olevate kutsestandarditega ning tööandjate ootustega.
 - 1.4 Õppekavarühma õppekavade maht, põhi- ja valikõpingute moodulite osakaal, praktilise töö ja praktika ning iseseisva töö osakaal on osaliselt asjakohased ja ei toeta täiel määral õpiväljundite saavutamist.
 - 1.5 Õppekavarühma õppekorraldus, sh praktilise töö korraldus lähtub õppijate ja õppevormi eripärast ja toetab õppijat õpiväljundite

saavutamisel, praktika korraldus toetab osaliselt õpiväljundite saavutamist.

- 1.6 Õppekavas „Puhastusteenindaja abiline“, tase 2 moodulite rakenduskavas puudub informatsioon praktilise ja iseseisva töö mahtude kohta ning praktika maht ei ole piisav õpiväljundite saavutamiseks.
2. Komisjoni hinnangul koduteeninduse õppekavarühma õppekasvatusala töötajate kvalifikatsioon **vastab** standardi "**Õppekaval on vajaliku kvalifikatsiooniga õpetajad, sh praktikud ja pädevad praktikajuhendajad**" nõuetele. Õpetajatöö maht ja ametikohad on asjakohaselt planeeritud. Õppekavarühma õpetajate kutse-, eri- ja ametialane areng lähtub õppijate vajadustest ja osapoolte tagasisidest ning eneseanalüüsist.
3. Komisjoni hinnangul **vastab** koduteeninduse õppekavarühma õpikeskkond standardi "**Õppekavarühmas õppe läbiviimiseks vajalikud ressursid on piisavad**" nõuetele. Ressursid on piisavad õpiväljundite saavutamiseks ning õppeprotsessis turvalisuse ja tervisekaitse tagamiseks.
4. Komisjoni hinnangul **vastab** standardi "**Õpe on tõenduspõhine, otstarbekas ja jätkusuutlik**" täitmine koduteeninduse õppekavarühmas nõuetele. Õpe lähtub kooli arengukavalistest eesmärkidest, tööturu vajadustest ja õppijate sihtrühma prognoosist ning on jätkusuutlik

Standard		Osahinnang
1	Õppekavas sätestatud õpiväljundid on saavutatavad ja vastavad kutseharidusstandardi nõuetele	vastab osaliselt nõutavale tasemele
2	Õppekaval on vajaliku kvalifikatsiooniga õpetajad, sh praktikud ja pädevad praktikajuhendajad	vastab nõutavale tasemele
3	Õppekavarühmas õppe läbiviimiseks vajalikud ressursid on piisavad	vastab nõutavale tasemele
4	Õpe on tõenduspõhine, otstarbekas ja jätkusuutlik	vastab nõutavale tasemele

11. Nõukogu arutas komisjoni osahinnanguid ja leidis, et need on põhjendatud ning kooskõlas väljatoodud tugevuste ja parendusvaldkondadega.
12. Dokumendi „Kutseõppe õppekavarühma esmahindamise ja kordushindamise juhend“ punkt 51 sätestab, et *kui üks kuni kolm hindamiskomisjoni osahinnangut on „vastab osaliselt nõutavale tasemele“ ja ülejäänud osahinnangud on „vastab nõutavale tasemele“, võtab hindamisnõukogu vastu otsuse „õpe vastab osaliselt nõutavale tasemele“ ja teeb haridus- ja teadusministrile ettepaneku anda koolile õppekavarühmas õppeõigus kolmeks (3) aastaks.*
13. Võttes aluseks punktis 10 toodud osahinnangud, nõukogu:

OTSUSTAS:

1. Rakvere Ametikooli koduteeninduse õppekavarühmas läbiviidav õpe vastab osaliselt nõutavale tasemele.

2. Teha haridus- ja teadusministrile ettepanek anda Rakvere Ametikoolile koduteeninduse õppekavarühmas õppeõigus kolmeks (3)

aastaks.

Otsus võeti vastu 10 poolthäälega. Vastu 0. Üks hindamisnõukogu liige ei hääletanud seotuse tõttu Rakvere Ametikooliga.

14. Kui puudutatud isikul on kahtlus, et EKKA või hindamiskomisjoni tegevustes hindamise korraldamisel ja läbiviimisel ei ole järgitud käesolevas juhendis kirjeldatud reegleid, on tal võimalik esitada selgitustaotlus või märgukiri EKKA juhatajale, kes annab sellele põhjendatud kirjaliku vastuse 30 päeva jooksul taotluse registreerimisest.

Kui taotleja EKKA juhataja vastusega ei nõustu, on tal võimalik esitada selgitustaotlus või märgukiri EKKA kutsehariduse hindamisnõukogule. Nõukogu saadab selgitustaotluse või märgukirja koos EKKA juhataja vastusega nõukogu vaidekomisjonile, kes esitab 5 päeva jooksul dokumentide saamisest nõukogule kirjaliku erapooletu põhjendatud seisukoha. Nõukogu koostab vastuse märgukirjale või selgitustaotlusele 30 päeva jooksul selle saamisest, võttes arvesse ka vaidekomisjoni põhjendatud seisukohta.

Kui puudutatud isik ei nõustu hindamisotsuse sisuliste põhjendustega, on tal õigus esitada vastulause EKKA kutsehariduse hindamisnõukogule 30 päeva jooksul otsuse kättesaamisest. Nõukogu saadab vastulause vaidekomisjonile, kes esitab 5 päeva jooksul vastulause saamisest nõukogule kirjaliku erapooletu arvamuse vastulause põhjendatuse osas. Nõukogu koostab vastulausele põhjendatud vastuse 30 päeva jooksul vastulause saamisest, võttes arvesse ka vaidekomisjoni põhjendatud seisukohta.

Erni Ajaots

hindamisnõukogu aseesimees

/allkirjastatud digitaalselt/

Marge Kroonmäe

hindamisnõukogu sekretär

/allkirjastatud digitaalselt/